

T. J. Sokol Liberec I.

Nazdar!

Sokolské souzvuky

č. 4 - duben 2012

Ročník 2.

„Jen málo lidí a dokonce i málokterí moudří vládcové si uvědomují, že pro osudy lidí a států je ze všeho nejdůležitější mravnost národa, jeho výchova k důstojnosti a úctě k předkům, k práci a kráse. Důležitější než bojové stroje, sloni, vyzbrojení vojáci, pětiveslice...To všechno je k ničemu, upadne-li mravnost a ušlechtilost lidu!“

I.Jefremov (Athéňanka Thais)

„Je tady tolik drobné a užitečné práce, někdo ji musí vzít do rukou, někdo, kdo to myslí dobře. To by bylo k čertu, aby naši lidé nedostali rozum a přestali na sebe strkat psí hlavy. Mužům tahle nectnosti nesluší a my si je nemůžeme dovolit. Malý národ se uhájí hlavně zdravým rozumem a mravní silou!“

„Když žít, tak žít, táhnout dál, dřít a stavět jakoby se nechumelilo!“

Karel Čapek (O kultuře)

Úvodní slovo

*„Přijde jaro, přijde,
bude zase máj,*

*rozpuknou se ledy,
volný bude proud....“*

.....a do sletu zbývá pouhých dvanáct týdnů. Dvanáct týdnů tvrdé práce, dvanáct týdnů nadějí, dvanáct týdnů, kdy se musí stihnout všechno, co se nestihlo! Právě teď se rozhoduje o úspěchu celé té grandiozní práce tisíců, která začíná inspirací autorů a končí vítězným pochodem na cvičišti!

Takže vykročíme společně do nadějí zeleného jara, které konečně ukončilo letošní mrazivou zimu!

Jarina Žitná

Zamyšlení nad poctivostí

Také poctivost je morální vlastnost, které si musíme nejen vážit, ale také ji pěstovat a chránit. Zvláště mládež by měla být v centru našeho zájmu. Poslání morální výchovy dětí je v první řadě v rukou rodiny a školy. Je ale nutné, aby i další pořádané aktivity měly stejný úkol na paměti. K zamyšlení se nabízejí soutěžní pořady pro školáky na Českém rozhlasu 2. Jeden z nich byl před časem nevhodně nazván Tahák. Nevhodně proto, že to je, jak známo, označení pro nepoctivou pomůcku při písemných zkouškách. Dětem do 14 let byly zadávány různé otázky a správná odpověď byla pak odměněna dárkem. Řešitelem úkolu byli i rodiče, jak ostatně účastníci na případný dotaz potvrdili. S takto organizovaným pořadem pro děti a jeho úskalími zkušenosti tedy již byly. Přesto došlo letos během tří měsíců od ledna do března k jeho opakování, i když na jiné téma. Tentokrát šlo o složení básničky na čtyři daná slova. Pokud se opět moderátor občas zeptal, zda dítěti někdo pomáhal, dostal i kladnou odpověď. Konsultovala jsem tuto otázku s několika pedagogy na školách prvního stupně. Potvrdili, že děti z nejnižších tříd by jen výjimečně mohly podat samostatně takový výkon. Mimo dárek pro každého účastníka byl pro vítěze jako další odměna připraven pro rodiče nebo prarodiče víkendový poukaz na pobyt v libereckém hotelu. Odměnu moderátorka dokonce nazvala dárkem pro maminku. S ironií bychom mohli podotknout: asi si to zasloužila svým veršováním. Zarážející je rovněž to, že vítězem je ten, kdo na webu, jak k tomu ostatně i moderátoři vyzývali, získá mezi svými kamarády a známými pro svou básničku nejvíc hlasů. Taková manipulace přinese tak dotyčnému eticky pochybené vítězství. Navíc děti, které nebyly autory veršů, by se tak mohly utvrdit v tom, že vše je v pořádku a zcela normální. Nedivme se, že pro ně v pozdějším věku může být zcela přirozené, když opsanou práci budou vydávat za vlastní. Na morální dopad obou citovaných pořadů jsem danou rozhlasovou stanicí upozornila.

Závěrem je možné říci toto. Oceňujme a podporujme ty, kteří pro děti organizují sportovní hry a soutěže, založené na poctivosti výkonu a v nichž vyhrává ten, kdo si to opravdu zaslouží.

Marcela Hutarová

Obsah:

Úvodní slovo

Přijde jaro, přijde...

Zamyšlení nad poctivostí

Metodika

Připravujeme župní slety

Říkanky pro R + D a PD

Drobné předvelikonoční hraní

Cvičební hodina u potoka

Kuličkový cvrnkes

Vzdělávání u předškoláků???

Nejenom pohybem živ je Sokol

150. výročí založení Sokola – třetí část

Z historie české, z kroniky sokolské

Milan Rastislav Štefánik

Čtyři dubnová výročí - Jiří z Poděbrad

Vojta Náprstek

František Kmoch

Židovské povstání ve Varšavě

Přání pro potěšení srdce

„.....a to je ta krásná země...“

Bradlo

Zprávy z jednot a žup

Zahájení sletu v Karolinu

Odcházení ze sokolského života - Míla Klímová

Bohuslav Bubník

Stříbrná medaile z r. 1932 pro br. Josefa Máchu

Chomutovští sokolové své mládeži

Závěrečné slovo

Metodika

Připravujeme župní slety

Za čtvrt roku to propukne... bohužel ne na Strahově, ale to se nedá nic dělat! Proč bychom se měli nechávat docela sprostě vykořisťovat!

Ted' je nutné věnovat všechny síly dokončení nácviku a dobře připravit slety župní eventuelně krajské – a to po všech stránkách. Jistě máme dostatek odborníků, kteří mají dostatek zkušeností s režii i organizací těchto sletů, ale i tak by snad nemělo škodit zopakovat ty nejdůležitější úkoly. Župní slety jsou v každém případě reklamou a prvním seznámením s obecnstvem a pro cvičence jsou nejen prověrkou, ale zároveň secvičnou pro Prahu.

Slety nejsou cílem naší práce, ale její ukázkou – a ta ukázka musí být co nejkvalitnější, pokud se týká provedení skladeb a zároveň co nejpříťažlivější a nejzajímavější pro diváky. Letos budeme muset řešit problémy především s malými počty cvičenců v dětských skladbách, kterých je neúměrně mnoho a rozhodně musíme mít zájem i tyto malé celky dobře prezentovat.

Na režii skladeb je nutno začít pracovat hned, čím lépe bude připravena, tím lepší dojem budou mít diváci a tím více budou spokojeni cvičenci.

- je třeba si uvědomit, že sletový program není pouze volným seřazení skladeb, ale celý program tvoří celek spojený hudbou, mluveným slovem, střídáním kategorií cvičenců i barev a typů úborů
- je vhodné střídat skladby jednotlivých věkových kategorií, spojovacím článkem mezi nimi jsou vhodně volené nástupy a jejich hudba, případně i slovo
- nástupy a střídání skladeb je vždy ovlivněno podmínkami stadionů – vstupními i odchodovými bránami a, samozřejmě, technickými možnostmi cvičenců různých věkových kategorií
- vzhledem k menším počtům cvičenců ve skladbách je vhodný společný nástup několika skladeb a tvoření tzv. „rámování“, případně i využití jednoduchého doprovodného pohybu čekajících cvičenců. Všichni si jistě uvědomujeme, že problém je u malých dětí, které nevydrží sedět nebo i stát a čekat a jejich případný pohyb poškozuje dojem z právě předváděné skladby a odvádí pozornost diváků, takže předškolňáky a rodiče a děti pravděpodobně takovým úkolem nebudeme zatěžovat.
- předem je nutno zvážit úvodní i závěrečný ceremoniál, nástup cvičenců, vztyčování a snímání vlajek. Budeme se bránit nadměrnému pathosu, ale půjde nám rozhodně o citový zážitek cvičenců i diváků – a o jasné sdělení, co vlastně slet znamená i o zdůraznění stopadesátileté tradice v ryze moderní organizaci! Znovu zdůrazňuji, že bychom si neměli plést moderní s módním a trvat na ceremonielu v každém případě důstojném!
- v každém případě je třeba nechat si na zkouškách dostatek času pro přípravu slavnostního nástupu a závěru, připravit vlajkovou čet, přezkoušet lanka na stožárech (několikrát!!) a vše, co jsme si do ceremoniálu připravili. Nezapomeňme, že slavnostní nástup uvádí celý program i náladu na cvičišti a závěr dělá tečku za celým programem. Obě tyto části programu by měly zapůsobit na city cvičenců i obecnstva

- předem připravit veškerou potřebnou hudbu. Na sletech pod Ještědem se nám vyplatilo pořídit dvě nahrávky. Na jedné jsou celé skladby, tak jak jsou zařazeny do programu, na druhé veškerá nástupová a odchodová hudba. Jednotlivé skladby jsou očíslovány shodně s připraveným scénářem celého vystoupení, k dispozici jsou potřeba dva magnetofony. Není pak vůbec třeba hlídat si pořadí CD s nahrávkami skladeb, stačí hlásit zvukaři: „Nástupy“ – číslo 6, skladba č. 7!“ A je to, bez nervů a starostí. Dva magnetofony by měly být, pro případ poruchy, podmínkou.
- v předem připraveném scénáři by mělo být podrobně zachyceno vše, co je k řízení programu nutné, tzn. nejen sled skladeb, ale i poznámky k nástupům a odchodům, hudba i mluvené slovo. Čím podrobněji je to vypracováno a čím lépe je s tím vedoucí programu seznámen, tím je provoz na můstku snazší a pro cvičence jednoznačnější.
- způsob střídání skladeb je nutno předem projednat s jejich vedoucími, kteří se svým cvičitelským sborem také zajistí vlastní řazení a nástup. V každém případě potřebujete vedoucího nástupiště a seřadiště (podle velikosti sletu – počtu cvičenců) a velitele brány, který jednotlivé skladby pouští na stadion. Nezapomeňte na spojení (mobil, vysílačka) mezi stanovišti!! Při střídání skladeb má vždy přednost skladba nastupující, ta, která odchází, se musí přizpůsobit. Neměl by však být problém najít takový hudební doprovod, aby vyhovoval všem!
- nebojte se mluveného slova. Právě úvodní a závěrečný ceremoniál si o vhodný verš nebo citát přímo říkají, stejně tak je možno „ztratit slovo“ právě při střídání skladeb. Zvažte předem, jestli je nutno ohlašovat jménem každou skladbu, stejně jako hlásit jména vedoucích cvičitelů. Obvykle to obecnstvo moc nezajímá – možná, že příhodnější je několika slovy charakterizovat složku, která právě cvičí. V každém případě s mluveným slovem zacházejte s mírou!

Pak už jen zbývá mít předem uzavřenou smlouvu se svatým Petrem – a spolehnout se na sílu, zdatnost i morálku cvičenců.

Ze zkušenosti – cvičence, organizátory i obecnstvo vždy něco překvapí, prostě „něco se stane“. Nám se to stalo při závěrečném ceremoniálu sletu župy Ještědské v Turnově. Vše bylo perfektní – vlajková četa napochodovala - a vlajka nešla stáhnout! Obecnstvo stálo – a nic! Než jsme stačili odvelet odchod bez vlajky, vyletěl z chumlu cvičenců na dráze jeden z našich cvičitelů – bez trička a bos! Vyskočil na zábradlí, pak přímo na stožár (dohmátl hodně vysoko!), ve zlomku vteřiny byl nahoře, uvolnil lanko a zmizel v davu. Vlajka byla důstojně stažena a odnesena – aplaus diváků neskutečný! Ukázka, že si dovedeme poradit i s těžkou a hlavně nepřijemnou skutečností, nám v očích diváků docela určitě prospěla a neuškodila.

Ne že bych někomu přála, aby na sletu musel řešit podobnou situaci. Naopak – čím méně improvizujeme, tím bývá program zdařilejší!

Takže už dnes hodně štěstí, hodně slunce, pokoj a mír v srdci – dobře to dopadne!

Musí!!

Jarina Žitná

Říkaný pro R + D a PD

Námětů pro cvičení rodičů a dětí není nikdy dost. Cvičitel musí mít na paměti, že nejmladší kategorie našich cvičenců je sice velmi tvárná a zaujme ji všechno nové, ale neudrží dlouho pozornost, takže pedagogické stránce vedení hodin je nutno věnovat zvýšenou pozornost.

Pokud se týče společného cvičení rodičů a dětí nesmíme zapomínat, že kromě úsilí o zvládnutí jednoduchého pohybu, případně určitých pravidel dětmi, je nutno také systematicky dbát na spolupráci cvičících párů, která by měla vždy posilovat jejich vzájemnou spolupráci, poznání a důvěru.

Kromě základních pohybů se musí nejmladší cvičenci vyrovnávat s orientací ve větším prostoru, než jsou zvyklí doma a některým to skutečně dělá potíže. Samostatný pohyb v určeném prostoru společně s plněním zadaných úkolů působí nejen na rozvíjení jejich kondice a získávání základních návyků, ale má vliv i na růst duševní kapacity dítěte, trénink jeho samostatnosti a zvládání neobvyklých situací.

1) „Cvrčci“:

říkanka	Pohyb
Naše cvrččí rodina vesele den začíná	děti během s potlesky vytvoří kruh
Na bobečku zacvrkáme	vzpor dřepmo, skrčováním paží v loktech prsty t'ukají do země
pak se pěkně narovnáme	stoj se správným držením těla
protáhнем se doširoka	upažit ,dlaně vpřed (paže tlačit vzad)
i do výšky	vzpažit mírně zevnitř(ramena tlačit dolů), dlaně vpřed
skloníme se	připažit,hluboký předklon
a pak stoupnem na špičky	stoj,připažení- výpon, připažit, dlaně vztyčit
zamáváme sluníčku	stoj,ve vzpažení zevnitř zapažovat a předpažovat vzhůru
poskočíme trošičku	poskoky snožmo, ruce v bok

2) „Smrček“

V lese roste smrček	sed skrčmo skřižný (turecký sed)
je to malý skrček	předklon v sedu
nestěžuj si stromečku	vzpřim v sedu,otáčení hlavy
Vždyť jsi tu jak v domečku	ve vzpažení zevnitř pokrčit, dlaně k sobě
sluníčko tě zahřívá	ve vzpažení zevnitř úklony
deštiček tě omývá	ze vzpažení skrčovat připažmo
než zahučí hrom	v předklonu udeřit dlaněmi do země před sebou
bude z tebe strom	rychle do stoje, upažit dolů , zpevnit tělo

3) „Housenka“

lezeme, lezeme pomaličku	Plížení
jako ta housenka na sluníčku	lezení jako píd'alka
plazit se po bříšku, to dá práci	plížení s oporou o ruce
ještě víc pozpátku jako raci	otočit na záda a oporou o ruce a paty plazit pozadu

4), „Šneček“

leze šneček podle meze, svůj domeček sebou veze	opřením o ruce se posunovat vpřed- plazení
jestli na něj někdo sáhne, do domku se rychle stáhne	klek, předklon vyhrbeně, čelo ke kolenům
šnečku, šnečku , vystrč růžky	zvednout hlavu, v předklonu vzpažit
dám ti krejcar na tvarůžky	sed na paty , připažit
a troníček na tabáček	v rytmu se pleskat na zadeček
bude z tebe hajdaláček	opět do lehu na břiše

4): „Broučci“

Říkáčka	pohyb
Kdo to běhá po paloučku? Hejno broučků	běh nekoordinovaný
Jedni míchaj polívčičku	pažemi znázorňovat míchání
druzí kol nich běhají	běh kolem sebe
a ti třetí ještě spí	dřep, na složené ruce položit tvář
„Vsávej, vstávej ,broučku, malý, ptáčekové už dávno vstali“	Vztyk
Sláva, sláva, brouček vstává, svými křídly pěkně mává	2x vzpažit zevnitř a pak oblouky dolů připažit
Koupe nohy v rose ranní	přednožování dolů
a pak poskakuje na ní	Poskoky
a jak je jeho dobrý zvyk, cvičí ranní tělocvik	rozchod na značky
Sluníčko,	skrčit připažmo, dlaně k sobě
zahřej nás maličko!	vzpažit zevnitř, dlaně vpřed
K zemi se skloníme,	hluboký předklon
Na start se připravíme,	vzpor dřepmo zánožný levou
postavíme stan,	vzpor stojmo
přes píd'alku změníme se v saň.	klikem hrudník k zemi, pak leh na břicho- hrudní záklon
Stan obnovíme,	vzpor stojmo
Na start se vrátíme,	vzpor dřepmo zánožný pravou
před tebou se skloníme,	hluboký předklon
Slunce ,	vzpažit zevnitř, dlaně vpřed
ty nás chraň !	skrčit připažmo, dlaně k sobě
Jen co se broučci nasnídají, do práce se dají	napodobit požívání
Perou prádlo, máchají, ždímají	napodobit tyto činnosti
Na šňůru věší prádlo – kapesníky, prostěradlo	vzpažit dovnitř, vzpažit, vzpažit zevnitř
Řežou dříví na polínka, aby měla čím topit maminka	napodobit činnost
Už jsou z toho celí unavení, chce se jim spát	pomalý přechod do lehu
nechají si něco zdát	stočit na boku do klubíčka

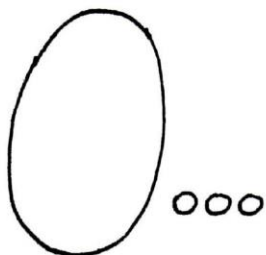
Poznámka: Poslední skladba vhodná k veřejnému vystoupení .

Eva Trejbalová
Sokol Náchod

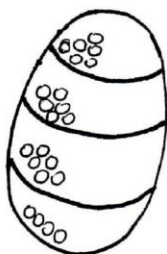
„Hody, hody, doprovody....“

Drobné předvelikonoční hraní RD, PD

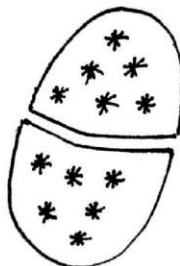
Pomůcky: čtvrtky, nůžky, fixy, samolepky, barevné míčky, pet-víčka, kindervajíčka, papírová plata od vajec

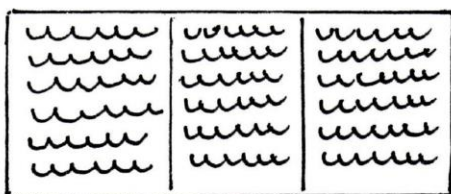
Vajíčko děti vymalují, potom ho můžeme připevnit na stěnu (jako terč) a děti se do něj strefují barevnými míčky

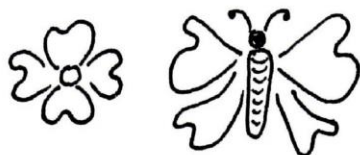
Na vajíčko nakreslíme 4 barevné pruhy, na které děti kladou pet-víčka podle barev

Každé vajíčko je jinak barevné či pokreslené (má jiný dekor). Vajíčka přestříháme na polovinu - horní půlky rozmístíme po tělocvičně, pro spodní si děti běží na určené místo. Jejich úkolem je najít odpovídající druhou půlku a správně složit celé vajíčko.

Házení kindervajíček do papírových plat (umístěných na zemi) jako do terče. Kindervajíčka zatížíme kamínkem, matičkou, šroubkem apod.

Kytičky rozmístíme po tělocvičně, každé dítě dostane vystřiženého motýlka. Motýlci poletují mezi kytičkami a na signál (píšťalka, zvoneček) si vyberou kytičku.

Cvičební hodina u potoka

Je zajímavé, jak jarní potoky přitahují dětskou pozornost. Za naším městečkem tekla potok Mastník. Nepamatuji se, že bychom k němu chodili během roku, ale když začalo jaro, táhl nás tam zvuk tekoucí vody, první zelené lístky na jeho březích, možná, že v nás docela neuvědoměle čile tekoucí voda probouzela pocit nového začátku a nového života.

Pokud máte v blízkosti nějakou tekoucí vodu, zkuste umístit jarní cvičební hodinu v přírodě do její blízkosti a využijte terén, jak to nejvíc jde.

Předem připomínám nutnou opatrnost a potřebu předem upozornit účastníky, kam se půjde, protože v každém případě povedete domů hordu zablácených a patřičně špinavých uličníků.

Organizace a program hodiny

Záleží na terénu, kde se bude cvičební jednotka konat, na vzdálenosti od sokolovny nebo jiného místa srazu a – samozřejmě – také na stáří a vyspělosti cvičenců.

Každá hodina však by měla mít společné zahájení a zakončení, pozdrav – a nezáleží na tom, jestli to bude v tradičně nastoupeném útvaru, houfu nebo třeba vázaném kruhu!

1) Úvodní, zahřívací část

- honička ve dvojici nebo trojici
- na „rybáře a rybičky“
- honičky s hradou - „babu“ nelze dostat při splnění úkolu, zaujmutí určité pozice, na př. spojení do dvojic, naskočení na záda druhému cvičenci, přeskok na druhou stranu potoka.
Jakmile je nebezpečí chycení zažehnáno, postoj nebo úkol se automaticky ruší a cvičenec se vrací do hry.
- „červení a bílí“ – středovou čáru hřiště tvoří potok (Pozor! Zvolit vhodné místo, kde potok není příliš široký a má pevné břehy!)

2) Hlavní část

- úpolová cvičení ve dvojici (přetahování, vychylování protivníka ze stoje, „kohoutí zápasy“ adt.
- prorážení z kruhu
- souboje jezdců (jezdech na zádech druhého cvičence)
- zvedání a přenášení cvičence v družstvu
- přeskoky potoka (skok daleký)
- přeskoky potoka opakovaně – tam a zpět (počítat přeskoky v předem určeném čase!)
- přeskoky potoka pomocí pevné tyče
- přehazování polena, těžkého kamene přes potok – (hodit – přeskočit potok, sebrat – hodit zpět a přeskočit na původní stranu, případně přeskok do původního postavení s břemenem v ruce!) Na čas, i opakovaně, případně štafetovitě v družstvu.
- člunkové štafety s přeskokem potoka (ztížení – s přenášením a předáváním předmětu i břemene)
- štafety s přenášením vody v nádobě (ešus, hrnek). Označit úroveň hladiny vody v nádobě. Měří se dosažený čas i množství donesené vody.
Ztížení – určit způsob přeskoku nebo způsob držení nádoby s vodou
- překonávání potoka chůzí po kládě nebo po kamenech
- zhupy přes potok na zavěšeném laně
- příprava dřeva na oheň – buď soutěž jednotlivců nebo družstev (zařadit pouze v terénu, kde jsou pro založení ohně podmínky)

Pozor! V teplejších měsících je možno zařadit i brodění potoka!

- brodění po proudu i proti proudu na čas
 - přenášení cvičence vodou nebo přes vodu - ve dvojicích, trojicích nebo družstvech
 - „rýžování“ zlata (materiál nutno připravit předem) Do alobalu nebo staniolu zabalit větší počet kamínků různé velikosti, rozmístit je v určitém úseku potoka. Cvičenci odstartují najednou a „rýžují“. Vítězí jedinec nebo družstvo, které nasbírá nejvíc.
- Hry s broděním potoka se rozhodně nehodí do cvičební hodiny v dubnu, nebo první polovině května, kdy je voda studená a venku není dostatečně teplo! Uvádím je pro úplnost a budou se hodit v létě, nejlépe na táborech, kdy je možno vodní plochu překonávat i za pomoci různých improvizovaných prostředků a když se někdo vymáchá, nic se nestane!!

3) Závěrečná část – uklidnění

- poznávání přírody a přírodnin (názvy stromů, bylin, případně nerostů)
- určení světových stran (odhadem, podle hodinek, nebo podle kompasu nebo buzoly)
- jednoduchá orientace v okolí – „kterým směrem leží...“ – ukázat (hodnotit velikost odchylky od správného směru)
- odhad vzdáleností (přes potok!). pro kontrolu vzdálenost odkrokovat!
- plnění zadaných úkolů – jedna část cvičenců (družstvo) se snaží úkol splnit, druhá mu v tom brání
- pouštění improvizovaných plavidel připravených buď doma nebo i přímo na místě. Soutěž která loď doplave dál, nebo která rychleji překoná vyznačený úsek potoka. Totéž je možno zkusit i s jinými plovoucími předměty, třeba gumovými míčky, pozor však, aby neuplavaly. V každém případě je nutno po sobě dobře uklidit.
- drobné hry zaměřené na paměť, zručnost, drobnou motoriku, postřeh a pohotovost

4) Besední oheň

Příležitost promluvit si s cvičenci při opékání uzeniny. Je možno volit nejružnější témata, která jsou pro děti zajímavá – problémy ve cvičení i ve škole, další program, účast na sletu a příprava na něj, zajímavá výročí i události ve společnosti atd. právě při těchto zdánlivě nepřipravených neformálních improvizovaných diskuzích má cvičitel možnost dobře poznat svoje svěřence, což je pro další úspěšnou činnost nesmírně důležité.

Nezapomeňte na zpěv!

Organizační připomínky:

- předem určit čas a místo odchodu do přírody, oznámit rodičům i předpokládaný čas příchodu a pokud možno ho dodržet!
- určit výstroj i výstroj – tzn. sportovní oblečení (staré!!), boty, ponožky na prezutí, šátek, svačina, uzenina na opékání, blok a tužka, sekyrka, případně další potřeby pro připravený program. Nezapomeňte na společnou lékárničku

Je pravděpodobné, že cvičenci budou po dlouhé zimě trochu divocí, což je docela pochopitelné. Nedovolte však v žádném případě, ani při těch nejdrsnějších hrách, aby se elán a zaujetí změnilo v nekázeň a surovost. Děti se s nimi často setkávají v běžném životě, je nutno přesvědčit je, že v Sokole si takto „nehrajeme“ a vždy dodržujeme fair play.

A tak šťastnou cestu na první větší jarní vycházku do přírody, pozdravujte u potoka! Hodně slunce a co nejméně „vymáchaných“ přeje cvičencům i cvičitelům

Jarina Žitná
Sokol Liberec I.

Kuličkový cvrnkes

Jako by se s každým novým přicházejícím jarem více a více vytrácelo hraní kuliček. Možná mi to tak jenom připadá a možná tomu tak opravdu je. I v naší jednotě jsme poslední roky na tuto hru jaksi pozapomněli. Dříve jsme se každé jaro v Sokole Třebíč pravidelně scházeli na hliněném plácku, abychom poměřili, kdo z nás je ve cvrnkání kuliček nejšikovnější. Nešlo o pouhou hru o kuličky, ale poměření sil v pětiboji jednotlivců.

1, Na důlek

Začíná se házením kuliček na důlek a potom se pokračuje cvrnkáním až do doby, kdy do důlku sklouzne poslední kulička. Soutěžící má za úkol na co nejmenší počet doteků dopravit do důlku všech deset kuliček.

2, Prasátka

Po kruhu o průměru cca dva metry se rozmístí deset kuliček. Uprostřed kruhu je umístěn „chlívek“ - plochá destička s otvory velikosti kuličky nebo krabíčka obrácená dnem vzhůru opatřená otvory na bocích. Úkolem soutěžícího je co nejrychleji zahnat cvrnkáním prasátka - kuličky do domečku. Měří se čas.

3, Do čtverce

Pomocí papírové trubky se spouští kuličky tak, aby se dokutálely do vyznačeného čtverce ve vzdálenosti cca dva metry. Trubka je opřena o zem a jejím sklonem si upravujete rychlost a délku dojezdu kuliček. Každá kulička, která se zastaví ve čtverci, má pro soutěžícího hodnotu dvou bodů, kuličky na čáře pak jeden bod.

4, K čáře

Od dané mety se postupně hází deset kuliček k čáře. Úkolem je, aby se kuličky zastavily přímo na ní nebo pokud možno co nejbližší. Do konečného hodnocení se sečtou vzdálenosti tří nejlepších pokusů.

5, Srážení

Na dvě rovnoběžné čáry vzdálené od sebe jeden metr se rozmístí po deseti kuličkách. Kuličky jsou od sebe kladeny v pravidelných vzdálenostech vždy naproti sobě. Soutěžící má za úkol z výchozí čáry postupným cvrnkáním kuliček zasáhnout jejich dvojníky na protější čáře. Každý zásah je hodnocen jedním bodem. Zásáhnutí vedlejších kuliček se nepočítá.

Vyhodnocení soutěží

Soutěže je možné vyhodnotit jako pětiboj a vyhlásit vítěze v jednotlivých kategoriích.

Lze mít také u každé soutěže tabulku podle které se na základě výkonu udělí soutěžícímu do průvodky příslušné body. Majitel průvodky si pak může na konci soutěže vyzvednout drobnou odměnu, která odpovídá celkovému počtu dosažených bodů.

Na kuličky mám také jednu úsměvnou příhodu. Při návratu ze zimního tábora v Jizerských horách jsme si dlouhé čekání na autobusovém nádraží v Liberci začali krátit hrou v kuličky. Do asfaltu jsme patou vyhloubili imaginární důlek a rozdali si mezi sebe neexistující kuličky. Sehráli jsme několik strhujících kol. Michal se trochu pohádal s Robinem, že mu naschvál rozšlápl jeho hliněнку, Míky se zdatně pokoušel švindlovat, Pavel stačil už po třech kolech všechny svoje kuličky prohrát a tak jsme mu jich několik museli půjčit ze svého. Prostě hra se vším všudy. Všechno bylo v pohodě, až do chvíle kdy nás deštníkem začala mohutně rozhánět jedna paní s křikem: “Chuligáni, co tady ničíte asfalt!” Marně jsme se jí snažili vysvětlit, že vše bylo jenom jako.

Vzdělávání u předškoláků ???

Že je to nesmysl ? Ne tak docela! Stačí si jen uvědomit, co je u tak malých dětí za „vzdělávání“ možno považovat. Už to, že při vši radostnosti a spontánnosti, která by měla být v hodinách předškolních dětí samozřejmostí, se děti učí určitému pořádku („stát na čáře“, reagovat na základní povely, střídat se ve cvičení na nářadí, předávat si náčiní atd.), je docela určitě formou vzdělávání a výchovy a je důležité i pro vzájemnou komunikaci a spolupráci dětí v hodině (doufejme, že i mimo ni!) Děti tohoto věku se snadno učí a získané vědomosti si pevně ukládají do paměti a dokáží je i aktivně používat.

V programu hodiny, kdy se družstva střídají na jednotlivých stanovištích, je docela dobře možné zařadit i cvičení jejich malých mozečků. Tak např. na jednom ze stanovišť družstvo odpovídalo na tyto otázky: 1) Jak se jmenuje naše město (obec)?

2) Kam chodíme cvičit?

3) Jak se jmenuje řeka (potok, hora), která protéká městem?

4) Jak se jmenuje pan prezident?

5) Jak se zdravíme v Sokole?

6) Předved'!! - vzpažit, předpažit, upažit, dřep, sed a pod.

Možná, že se budete divit, co všechno děti vědí. Nikdy však nesmíte zapomenout odpovědi zhodnotit, případně vysvětlit a ukázat!

A ještě něco! „Děti, víte, co je to hymna?“ „No, to je taková píseň, kterou všichni znají a mají rádi. Hraje se při slavnostních příležitostech, třeba když se vytahují prapory a stojí se při ní v pozoru! To jsem zvědava, jestli to dokážeme. Tak si teď do pozoru stoupneme a já vám tu píseň – hymnu - zazpívám!“ Celou dobu mého zpívání stály děti v napnutém pozoru, nikdo ani nehlesl!

Takže ono jde leccos!

Jarmila Žitná
Sokol Hloubětín

Postřeh!!

Skrývačky ptáků

- 1) U vrátek se sestra kajícně ke všemu doznala.
- 2) Celá vylekaná, rozespálá žena nám váhavě otvírala.
- 3) V pátek byl ministr na dole, v sobotu v továrně.
- 4) Moje kamarádka Milada telátku ráda ubližovala.
- 5) Dítě brečí, že králíček utekl za ohradu.
- 6) Myslím, že matka v Kaplicích nikdy v životě nebyla.
- 7) Hlavně, prosím tě, nenamácej kalhoty ve studené vodě.
- 8) Byla to samá honorace – krejčí, berní a lékárník.
- 9) Kdopak by se z nás o kolemjdoucí staral !

Jan Lukášek
Sokol Třebíč

Správné odpovědi najdete v časopise!

Nejenom pohybem živ je Sokol

150. výročí založení Sokola – třetí část.

- *28.říjen - Vznik samostatné Československé republiky*
- *Rozvoj demokracie a humanity*
- *Rozkvět Sokola za Masarykovy republiky*
- *Všesokolské slety*
- *Nebezpečí nacizmu a fašizmu - Mnichovský diktát*
- *Konec první Československé republiky*

Vznik samostatné Československé republiky

Dne 28.října 1918 ráno byla v českých zemích zveřejněna tzv. Andrászyho nota, kterou si mylně většina obyvatel vysvětlila jako konec války, v níž Rakousko-Uhersko prohrálo. Začaly se nosit červenobílé stuhy, vyvěšovat české prapory a strhávat symboly rakousko-uherské monarchie. Z ilegality vystoupila skupina vedení domácího odboje, později zvaná „mužové 28.října“. Byli to: Antonín Švehla, Alois Rašín, František Soukup, Jiří Stříbrný a slovenský zástupce Vavro Šrobár. Ti tvořili tzv. Národní výbor, který vydal proklamaci k národu, vyhlásil samostatné Československo a současně Národní výbor plnil úkoly provizorní československé vlády.

Ještě během dne přebíral Národní výbor jednotlivé úřady od rakouského vedení. První československé vojenské jednotky přebíraly stráž u strategicky významných úřadů a budov, pomáhaly držet v šachu neklidné německé a maďarské jednotky a pomáhaly udržovat v této rozhodující době pořádek. Převratové nadšení občanů v ulicích měst a vesnic bylo usměrňováno především k oslavám samostatnosti, aby nedocházelo k násilnostem a lynčování. Za několik dnů po vyhlášení samostatnosti předal Národní výbor své pravomoci vzniklému Národnímu shromáždění. Na jeho prvním zasedání bylo potvrzeno sesazení Habsburků z českého trůnu a byla prohlášena republika. Prvním prezidentem byl zvolen profesor Tomáš Garrigue Masaryk, který ještě tehdy pobýval v zahraničí. Prvním předsedou vlády se stal Karel Kramář, ministrem zahraničí Edvard Beneš a ministremojenství generál Milan Rastislav Štefánik.

Dne 30.října 1918 Slovenská národní rada přijala tzv. Martinskou deklaraci, která potvrzovala začlenění slovenského území v rámci Československa. Jelikož však Slovensko bylo od konce 17. století součástí Uher, bylo vymezení zejména jižní hranice s Maďarskem obtížné. Proto byly na Slovensko ihned po 28.říjnu posílány narychlo sestavované vojenské jednotky. Kromě praporů domácího vojska z dřívější rakousko-uherské armády a oddílů českých námořníků to byli především Sokolové, dále členové Orla a Dělnických tělovýchovných jednot a studenti - dobrovolníci, kteří udržovali bezpečnost nově vzniklého státu na původně maďarském území. Do konce ledna 1919 se podařilo dostat většinu Slovenska pod československou vojenskou kontrolu. Maďarsko však zahájilo novou ofenzivu za získání slovenských území zpět pod jejich vládu. Proti málo početným

československým jednotkám stála silná a dobře vyzbrojená maďarská armáda s velkou početní a palebnou převahou. Díky trojnásobné přesile se jim podařilo proniknout až k polským hranicím. Nakonec diplomatickým zásahem mírové konference ve Versailles byl postup maďarské armády zastaven a celé území Slovenska osvobozeno od maďarských jednotek. Během bojů při obraně Slovenska měla československá armáda velké ztráty: 861 padlých a zemřelých, 1 960 nezvěstných a 2 830 zraněných bojovníků. Mezi nimi byla řada Sokolů, kteří hrdinsky padli po skončení války za demokratickou, svobodnou vlast ! Budiž čest jejich světlé památce !

Rozvoj demokracie a humanity

Československá samostatná demokratická republika dala Sokolu svobodu. Ve svobodě ve vlastním státě se Sokol mohl volně rozvíjet. Padly mocenské rakouské zákazy platné v monarchii, tj. zákaz členství státních úředníků a studentů v Sokole, místo byrokratických zásahů nastal čas řádné vzájemné spolupráce mezi Sokolem a armádou., Sokolem a školstvím, Sokolem a vládou, neboť jejich zájmy byly totožné. Celý národ oceňoval podíl Sokola na osvobození. Sokol byl a je od svého založení v roce 1862 vždy organizací jenom tělocvičnou, avšak v programu vytýčeném jeho prvním náčelníkem – zakladatelem Sokola Dr. Miroslavem Tyršem je též péče o duchovní a morální vlastnosti jednotlivce a o kulturní a společenskou výchovu všech svých členů .

Podle bratra Tyrše „...do Sokola musí mít bránu otevřenu každý Čech a celý národ ! Jen tak může mít Sokol širokou přitažlivost a může sloužit všemu národu v dobách dobrých i zlých“.

Za dva roky po válce se počet tělocvičných jednot proti předválečnému stavu zdvojnásobil, počet členstva téměř ztrojnásobil. Rychlý nárůst počtu tělocvičných jednot a členů Sokola vedl do roku 1937., kdy bylo v republice 3 360 sokolských jednot se 818 188 členy, z toho třetina jednot ve vlastních sokolovnách, vystavěných většinou po válce.

Rozkvět Sokola za Masarykovy republiky

Motto:

*„Každý pravý, opravdu svědomitý Sokol bude strážcem
tedy politickým a sociálním pracovníkem naší republiky,
naší demokracie“*

(T.G.Masaryk, 6.2.1919)

Velký politický význam Sokola v období první republiky byl spatřován také v jeho vlivu na vytváření politické jednoty. Společná organizace Československé obce sokolské, jednotné cvičitelské školy, zájezdy českých a moravských žup a jednot na Slovensko a společné všesokolské slety se staly nejpevnějším tmelem obou částí Československé republiky.

Sokol a Masarykova republika jedno byly. První republiku bez Sokola si lze těžko představit. Spíše naopak – Sokol byl před vznikem republiky a její předzvěstí . Sokol usiloval od svého založení před 150.lety dne 16.února 1862 jako národní a vlastenecká organizace o posílení společného úsilí o národní a demokratickou revoluci proti národnostnímu útlaču cizí velmoci – Rakouska - Uherska. Sokolská organizace byla

zaslouženě vždy spojována s bojem za svobodu a samostatnost českého národa proti Rakousko-uherské monarchii. Sokolové se zasloužili o vznik legií a bez hrdinského boje Československých legionářů by nebylo Československa“ (Tomáš Garrigue Masaryk)

Sokol měl nemalou zásluhu o osvobození, a o vznik demokratické republiky, neboť v domácím i zahraničním odboji byli právě Sokolové prvními iniciátory a organizátory legií. T.G.Masaryk o tom řekl: *„Myšlenka sokolská, řád sokolský a kázeň staly se ideou vítězné armády.“* Je tedy samozřejmé, že Sokol měl k mladé republice téměř vztah otcovský. Samozřejmě se ujal ochrany, odzbrojil cizí jednotky na území Slovenska a udržel v revolučních dnech po válce pořádek v době, kdy jej ještě nemohla udržet neexistující česká policie a četnictvo. Bylo jasné, že organizace vlastní armády mladé republiky si vyžádá delšího času, Sokolové proto nabídli České národní radě utvořit dobrovolnické pluky – Strážce svobody, ke kterým se přidali studenti, střelci a Dělnické tělocvičné jednoty. Neváhala vydat svůj souhlas s jejich využitím i při bojových úkolech na území Slovenska, které muselo být dobýváno z maďarských rukou.

Po vítězném ukončení intervence maďarské vojenské přesily se Sokol vrátil k vlastní práci do sokoloven. Nebyl to tehdy úkol malý po prvním roce nového státu vychovávat od negace cizí velmoci k pozitivnímu postoji vůči svobodnému státu. A to i v době, kdy rodící se nové státní zřízení prodělalo i své dětské nemoci a dopouštělo se chyb při přechodu od bourání monarchie k budování republiky.

Věrní velmi prozíravé zásadě svých zakladatelů – zásadě nepolitičnosti, Sokol přes své nesporné zásluhy o osvobození vlasti, nežádal žádné výsady, zejména ne účast ve vládě. To bylo štěstím pro Sokol i republiku, protože je ušetřil malicherných sporů a zachoval si charakter jednotící síly národa. Sám prezident Masaryk ocenil význam Sokola pro jeho nepolitičnost.. Projevilo se to např. v době VIII.všesokolského sletu, kdy mělo dojít k fašistickému převratu právě ve dnech sletu, který se konal od 30.června do 6.července 1926 v Praze. Díky oddanosti širokého okruhu občanů nejrozumnějších politických směrů - účastníků sletu prezidentovi Masarykovi a podpoře všech demokratických sil se neuskutečnil připravovaný fašistický převrat.

Nejvýznamnější přínos Sokola spočívá v jeho vlastní tělocvičné činnosti – v tělesné a mravní výchově, která je neměřitelná. Známky výsledků Sokola lze spatřovat nejenom v nádherných tělech cvičenců, v kázni a bezvadné souhře při sletových vystoupeních. Slety by nevznikly bez trvalé a uvědomělé součinnosti fyzicky a mravně zdravých, silných, vytrvalých a odolných jedinců. Jinak by nebylo ani při získání olympijských zlatých a stříbrných medailí a vysokého ocenění na světových či jiných mezinárodních závodech svědčící o vysoké úrovni sokolských borců. Sokolský tělocvik se stal vzorem tělocviku v zahraničí - v Praze se pořádaly cvičitelské školy pro americké Sokolstvo, ženský sokolský tělocvik udával směr a náplň mezinárodním závodům. Doma byl sokolský tělocvik přijat armádou a školami, takže to byl tělocvik národní.

Motto:

*„Pokračujme dál, na započaté dráze,
zachovejme ducha, který žije v Sokolstvu
a brzy bude opět považováno za čest
být Sokolem !“*

(T.G.Masaryk k Sokolstvu s výzvou, která platí i dnes)

Prezident T.G. Masaryk byl vzorem a posilou lidem nejen v nově vzniklé Československé republice, zvláště v dobách nacistické okupace, za komunistické diktatury, ale též v období po sametové revoluci. Přihlásil se k pohledu Františka Palackého, který odhalil pravou velikost naší minulosti odkazem na českou reformaci s odkazem na tradici husitskou a bratrskou. Vyzval k jejich pokračování, neboť vývoj české reformace byl násilně přerván. V jednom z odkazů Bratrství spatřuje T.G. Masaryk humanitu jako náš národní úkol.

T.G. Masaryk říká: „*Humanita není sentimentalita, ale práce a opět práce. Všecek smysl naší historie v ní je uzavřen, pochopit cíl humanitní po stránce mravní a rozumové, abychom soustavně, všude, ve všem a vždy odpírali zlému.*“

Všesokolské slety

Sokolské slety se staly všeobecnými svátky celého národa. Bez rozdílu politických stran, tříd a směrů. Při sletových průvodech se opakovalo to, co Jan Neruda popisoval takto: „*Ti, kteří šli, jásali: nad těmi, kteří stáli, a ti, kteří stáli, jásali nad těmi, kteří šli. Národ zde i národ tam. Pojem obecnstva zmizel.*“

Již VII.Všesokolský slet uspořádaný za rok po skončení zhoubné druhé světové války v roce 1920 probudil sebevědomí národa, vytrhl jej z poválečné skleslosti a odvrátil nebezpečí zkomunizování společnosti.

Vrcholem zdravého rozvoje všeobecné činnosti Sokola v období první republiky a pořádání jeho sletů je jednoznačně považován jubilejní X. Všesokolský slet v roce 1938.

X.Všesokolský slet se konal ve dnech 30.června až 8.července 1938 v době nacistické hrozby ztráty samostatného demokratického státu – svobodného Československa. Rozestavného běhu z pohraničních míst a okresů se zúčastnilo 42 000 běžců. Přes 28 600 mužů společně slavnostně přísahal v prostných bratra Pecháčka a Seeháka „Přísaha republiky“.

30 000 žen předvedlo originální rej jako první hromadnou „velkou choreografii“ manželů Matějovcových na sletu vůbec!. Dorostenky cvičily s májkami. Slet trval pět dnů. Poprvé bylo umístěno 28 reproduktorů v podzemí pod cvičišťem na celé ploše Velkého sletového stadionu na Strahově. Sletové sokolské průvody se staly národní manifestací. Sokol Vídeň z nacisty okupovaného Rakouska musel nést prapor s hákovým křížem. Prezident Dr. Edvard Beneš věnoval Sokolu prapor, na který později po druhé světové válce připjal Válečný kříž. Cvičilo celkem 340 000 účastníků sletu, diváků z celého světa přišlo přes dva milióny!

XI.Všesokolský slet 1948 byl nadšeně připravován ihned po skončení druhé světové války od roku 1945, avšak konal se až po komunistickém puči v roce 1948. Rozestavný běh v 11. trasách vedl z pohraničí do Prahy v době konání Valného sjezdu ČOS na podzim 1947. a zúčastnilo se jej 46 000 běžců. Prostná mužů s názvem „Věrní zůstaneme!“, ženy zopakovaly nezapomenutelný rej z X. sletu v roce 1938, cvičení s kužely opakovaly ženy dvakrát pro velký úspěch v prudkém lijáku, který se strhl nad Strahovem. Jedinečné bylo

vystoupení 2 500 táborníků, a jezdecký rej s 5 sty účinkujícími. V době sletu se uskutečnilo finále Zborovského závodu branné zdatnosti. Počet cvičenců na největším stadionu světa na Strahově přesáhl půl milionu. Během sletového průvodu Prahou došlo k demonstraci proti komunistickému režimu. Po sletu bylo ze Sokola vyloučeno 10 000 členů a vedoucích činovníků ČOS z politických důvodů.

Nebezpečí nacizmu a fašizmu

Dne 24. dubna 1938 vyhlásil Kurt Henlein, vůdce Sudetoněmecké strany, na sjezdu Sudetendeutsche Partei v Karlových Varech tzv. osm karlovarských požadavků. své strany. Žádaly mimo jiné naprosté uznání úplné rovnoprávnosti německé národnostní skupiny českým národem, vytvoření uzavřeného německého území s německou samosprávou, vyhlášení zákona o ochraně všech Němců žijících v Československu a úplnou svobodu přihlásit se k nacistické ideologii. Henlein prohlásil tento program za minimální a naznačil tím, že usiluje o připojení požadovaného sudetského území k Hitlerově Německé říši.

Mnichovský diktát, zrada našich spojenců a násilný zábor Sudet byl trpkým koncem první Československé republiky!

Vladimír Prchlík
Sokol Spořilov

Z historie české, z kroniky sokolské...

1.4.1907	zemřel zakládající člen a první jednatel Pražského Sokola MUDr. Eduard Grégr
5. 4.1900	zemřel jeden ze spoluzakladatelů Sokola, Emanuel Tonner, autor názvu „Sokol“
7.4.1348	založena králem Karlem IV. Pražská univerzita
10.4.1862	byl schválen návrh malíře Josefa Mánesa na sokolský kroj
11.4.1898	první veřejné cvičení žen v Pražském Sokole za vedení Anny Ptáčkové
12.4.1941	dal K. H. Frank zastavit činnost Sokola a uzavřít Tyršův dům
12.4.1870	se narodil Josef Pekař, přední český historik – zemřel 23.1.1937
13.4.1918	přednesl Alois Jirásek v Obecním domě v Praze „celonárodní přísahu“ o vytrvání v boji za národní osvobození a samostatnost
15.4.1818	založeno v Praze Vlastenecké muzeum, dnešní Národní muzeum
15.4.1873	se narodil Antonín Švehla, přední ze spoluzakladatelů československého státu, spolupracovník T. G. Masaryka. Dle dostupných historických materiálů byl členem Sokola Říčany, později členem Sokola Hostivař, zemřel-12.12.1933
26. 4. 1841	se narodil Julius Zeyer, prozaik, epický i lyrický básník a dramatik, zemřel–29.1.1901
17. 4. 1864	sokolové z Tělocvičné jednoty Pražské podnikli jako soukromé osoby národní pout' na horu Říp. Jako spolku toto nebylo umožněno.
30. 4. 1912	zemřel slavný kolínský kapelník, autor mnoha sokolských pochodů, František Kmoch

Jaroslava Tůmová, Sokol Říčany a Radošovice

Milan Rastislav Štefánik

Výročí tragického úmrtí jednoho z velkých tvůrců naší samostatnosti připadá na začátek měsíce května. Letadlo, ve kterém se vracel do vlasti se zřítilo 4. května 1919 nad letištěm Ivanka v Bratislavě. Toto datum se blíží a tak vzpomínku na jeho osudy a dílo úmyslně zařazujeme už teď – zaslouží si to!

Byl synem evangelického faráře Pavla Štefánika a mládí prožil ve své rodné obci Košiariska jen pár kilometrů od moravsko – slovenské hranice. Narodil se 21. července 1880. Studoval na evangelickém lyceu v Prešpurku, později na Karlově univerzitě v Praze stavební inženýrství a astronomii. Roku 1904 získal na této univerzitě doktorát z filosofie.

Praha byla tenkrát pro české ale i slovenské studenty vrcholem vzdělání a mladý Štefánik zde pod vlivem T. G. Masaryka zaujal velmi kritický postoj k Rakousko – Uherské monarchii.

Ve studiu astronomie pokračoval úspěšně ve Francii, pracoval na observatořích v Meudonu, na Mont Blancu, v Turkestánu, severní Africe, na Tahiti, v Equadoru a na Galapágách a získal mnoho velmi významných vědeckých ohodnocení a vyznamenání, např. cenu francouzské akademie věd. Roku 1912 se stal francouzským občanem. Zasloužil se o vybudování francouzské telegrafní sítě a meteorologických stanic – v roce 1914 za svou práci získal řád Čestné legie.

Po vypuknutí první světové války absolvoval leteckou výcvikovou školu a stal se aktivním letcem. Velmi oceňované byly jeho zásluhy o využití meteorologie ve válečném letectvu. V září 1915 v Srbsku havaroval a léčil se pak v sanatoriu v Římě, kde se zřejmě seznámil se svou pozdější snoubenkou markýzou Benzonni. .

Díky svým vědeckým zásluhám a svému osobnímu kouzlu a šarmu se dostal do nejvyšší francouzské společnosti, čehož pak využil při propagaci České národní rady a propagaci boje Čechů a Slováků proti Rakousko – Uhersku za získání samostatnosti.

Od prosince 1915 spolupracoval s dr. E. Benešem, organizoval nábor vojáků do československé armády ve Francii, Itálii, Rusku i ve Spojených státech. V polovině roku 1918 měla armáda, ještě formálně neexistujícího československého státu, víc než 100 000 vojáků ve zbrani, asi polovinu z toho v Rusku.

V hodnosti generála se stal jedním ze tří rozhodujících postav naší emigrace, 14. října 1918 byl členem tříčlenné vlády, v jejímž čele stál T. G. Masaryk, E. Beneš byl ministrem vnitra a sám Štefánik ministrem obrany. Po podepsání tzv. Washingtonské deklarace a po vzniku republiky se stal ministrem války, organizoval návrat vojáků naší legie do vlasti.

Sám se vracel z Itálie do vlasti onoho již zmíněného 4. května 1919 – nedoletěl. Nově vzniklá Československá republika v něm ztratila vojáka, organizátora, letce, astronoma světové pověsti, neúnavného bojovníka za svobodu a dobrého člověka.

Travertinová mohyla na vrcholu Bradla v těsné blízkosti jeho rodných Košiarisek se stala místem setkávání a bratrských vztahů Čechů a Slováků.

Těší nás, že je to právě Sokol, který tuto tradici česko – slovenské vzájemnosti ctí a dodržuje.

Jarina Žitná
Sokol Liberec I.

Čtyři důležitá dubnová výročí

Jiří z Poděbrad - husitský král

Narodil se 23. dubna 1420, jako čtrnáctiletý bojoval v řadách panské jednoty v bitvě u Lipan, stal se zemským správcem za nezletilého Ladislava Pohrobka (zemřel r. 1457) a 2. března 1485 byl zvolen českým králem. Zvolen byl svobodně českým sněmem a s volbou souhlasili i katolíci. Byl z tradičně protestantské rodiny, po volbě byl papežem donucen přestoupit ke katolictví. Pevně a neústupně však hájil „kompaktáta“ – naprostá většina země byla husitská.

Roku 1462 však papež Pius II. prohlásil kompaktáta za neplatná, zrušil je. Jiří se neúspěšně s papežem snažil domluvit mírovými prostředky. I když byl vynikajícím diplomatem, nepodařilo se mu to.

Do dějin vešlo poselstvo vedené panem Kostkou z Postupic, které v letech 1463 – 64 vyslal k evropským panovnickým domům s návrhem „všeobecné mírové unie“. Oficiálně byla tato unie naměřena proti Turkům, ve skutečnosti však měla Jiřímu pomoci uhájit jeho postavení proti papeži.

Katolická šlechta nakonec Jiřího zradila, r. 1467 vytvořila tzv. „Zelenohorskou jednotu“ a povstala proti němu. Byla však poražena a stejně neúspěšně dopadl i vpád Matyáše Korvína do Čech. Jiří se úspěšně bránil, oželel své přání, aby jeho synové pokračovali v jeho díle a nabídl českou korunu Jagellovcům. Papež Pavel II. ho však sesadil z trůnu a do Čech zorganizoval křížovou výpravu. Uprostřed bojů Jiří náhle dne 22. března 1471 zemřel a byl pohřben v hrobce českých králů v katedrále sv. Víta v Praze na Hradčanech.

Vojta Náprstek

Původním jménem Adalbert Fingerhut se narodil 17. dubna 1826. jeho otec byl sládkem a majitelem domu „U Halánků“ na Betlémském náměstí v Praze, kde je dnes Náprstkovo muzeum. Jeho matka pocházela z velmi prostých poměrů, od svých třinácti let sloužila – a nakonec se stala jednou z nejbohatších pražských podnikatelek. Denně rozdávala chléb chudým a nemajetným, dbala na vzdělání svých synů. Podle jejího přání student Vojta, který se zajímal o orientalistiku, nakonec studoval ve Vídni práva. Zajímal se o život krajanů v Rakousku, jeho články zveřejňoval Karel Havlíček ve „Všele“.

V roce 1848 po revolučních událostech byl na něj vydán zatykač a mladý Vojta uprchl do Ameriky, Organizoval tam krajanské spolky, založil knihkupectví v Milwaukee, kde se v jeho literární kavárně scházeli pokrokoví občané. V USA žil do r. 1857, kdy mu byla v Praze udělena amnestie a mohl se vrátit domů. Už v Americe však hromadil rozsáhlé, především etnografické, sbírky, které se později staly základem jeho muzea v Praze.

Po jeho návratu se dům „U Halánků“ stal centrem společenského života, scházeli se tam spisovatelé, cestovatelé, kteří se tam posluchači dělili o zážitky a poznatky ze svých cest. Zároveň podporoval i Čechy žijící v zahraničí. Na základě svých zkušeností dobře chápal vliv a důležitost vzdělaných žen pro všeobecný pokrok národa. Založil tzv. „Americký klub dam“ – při čemž slovo americký se rovná pokrokový! V tomto klubu přednášel Jaroslav Vrchlický, Josef Václav Sládek, Karolina Světlá, Jan Evangelista Purkyně, Miroslav Tyrš i Tomáš G. Masaryk. Členkami tohoto klubu byly význačné ženské osobnosti té doby, kromě K. Světlé také Eliška Krásnohorská, Sofie Podlipská, Tereza Nováková i Renáta Tyršová. V letech 1865 – 1889 prošlo tímto klubem 893 žen.

V domě „U Halánků“ na Betlémském náměstí v Praze dnes můžete navštívit Náprstkovo muzeum s etnografickými sbírkami ze všech světadílů.

Vojta Náprstek se podílel i na založení Klubu českých turistů a České společnosti zemědělné, což je předchůdce dnešní České geografické společnosti.

František Kmoch

Kolínský kapelník, jehož jméno je navždy spojeno se sokolskou kolínskou kapelou a těmi nejznámějšími a nejkrásnějšími sokolskými pochody, které se staly nepostradatelnými při všech sokolských akcích a hrají a zpívají se dodnes. Pochod „Lví silou“ se stal znělkou a středním motivem pražského povstání v r. 1945. (Tento pochod však Kmoch pouze upravoval, ale složil ho Fr. Josef Pelz)

Narodil se 1. srpna 1848 a zemřel 30. dubna 1912. Studoval nejdříve na kolínské reálce, potom na učitelském ústavu, byl vynikajícím houslistou i klavíristou a stal se učitelem. Hudbě však vždy dával přednost před školou, ale nepříjemnosti, které měl s nadřízenými, vyplývaly především z jeho angažovanosti v Sokole. 1. února 1874 se stal kapelníkem sokolské hudby, která během let hrála na všech velkých sokolských akcích, ale koncertovala i samostatně. Skládal a instrumentoval pochody, mazurky, valčíky i kvapíky a se svou kapelou podnikl více než 400 zájezdů.

Dnes má v Kolíně pomník a jeho kapela paří městu. Každoročně je pořádán tzv. „Kmochův Kolín“ – velká soutěž dechových hudeb, které se zúčastňují i vynikající soubory ze zahraničí.

Varšavské židovské povstání

Vypuklo před šedesáti lety, 19. dubna v pět hodin ráno!

Němcům a jejich podpůrným jednotkám složeným z Ukrajinců, Litevců, a Lotyšů trvala 28 dní, než byli schopni vypořádat se s nečekaným hrdinským odporem obyvatel varšavského ghetta.

Od konce roku 1940 byli Židé internováni v koncentračních ghettech, to varšavské bylo největší. V jeho blízkosti se nacházel vyhlazovací tábor Treblinka, kam bylo každodenně odváženo pět až šest tisíc osob, aby se už nikdy nevrátili. Masové deportace začaly v létě r. 1942 a bylo odvezeno asi tři sta tisíc lidí. Pak už obyvatelé ghetta pochopili, že nejedou nikam na práci, ale do vyhlazovacího tábora. Na konci roku zbylo v ghettu pouze asi 60 tisíc lidí. Ostatní buď zemřeli na různé nemoci a hladem, nebo byli odvezeni do Treblinky.

18. ledna, kdy měl odjet další transport už nikdo nenastoupil V ghettu byl organizován odboj, i když všichni věděli, že nemohou uspět a mohou bojovat pouze za jedno – za důstojnou smrt! Zbraní a munice byl katastrofální nedostatek- každý bojovník měl revolver s 10 – 15 náboji, měli Molotovovy kokteily, pár pušek a maximálně tři kulomety. Proti nim stála dokonale vyzbrojená vycvičená armáda s puškami, tanky, kulomety, plamenomety, děly a dokonce i bombardéry. Podpora od Poláků byla velmi omezená.

19. dubna měla začít likvidace těch, kteří nenastoupili do transportů a v ghettu zbyli! Proti všemu očekávání se však „podlidi“ začali bránit – a dělali to dobře!! Neočekávaný odpor Němce zaskočil a první den byli se značnými ztrátami z ghetta vytlačeni. Židé měli v ghettu vybudováno asi 630 bunkrů a celé město propojeností sítí chodeb a kanálů, takže se mohli lehce a rychle přesunovat. Proti nim stály tři záložní prapory SS, armádní ženijní oddíl, oddíl SD, jednotka německé policie plus jednotky Ukrajinců, Litevců a Lotyšů. Nápor takové síly nebylo možno zadržet a tak se bojovníci stáhli do podzemí a Němci museli tvrdě bojovat o každý dům. Nedostatek munice na straně povstalců byl katastrofální, takže využívali hlavně nočních hodin. Platilo pravidlo: „Jeden náboj, jeden Němec!!“

16. května bylo dobojováno a ve 20,15 hodin byla do povětří vyhozena synagoga. Ti, kteří zbyli, byli povražděni a velitel akce generál Strop mohl hlásit do Berlína: „Židovská čtvrť ve Varšavě už neexistuje“!

V historii národů světa se najde jen málo tak strašných událostí a tak hrdinského chování, jaké vyvinula hrstka předem odsouzených hladových a nemocných lidí ve Varšavě. Kdysi dávno se podobným způsobem bránili Židé Římanům na Masadě. Z jejího vrcholku je možno ještě dnes rozeznat obrysy bývalých římských táborů a neuvěřitelná je rampa, kterou Římané budovali a po které se chtěli dostat nahoru. Masada po hrdinské obraně padla, obránci s dětmi a ženami spáchali sebevraždu – zůstaly tu jen mohutné zbytky bývalého opevnění.

Ze židovské čtvrti ve Varšavě nezbylo nic!

Jarina Žitná

Přání pro potěšení srdce

Byl jednou jeden odborník na hospodaření s volným časem a ten se rozhodl svým žákům předvést pokus.

Postavil před ně velkou 4 litrovou nádobu se širokým hrdlem a začal do ní vkládat kameny velké jako pěst. Když ji naplnil až po vrch, zeptal se svých žáků: „Je ta sklenice plná?“ „Ano!“ odpověděli studenti.

„Nemáte pravdu!“ řekl učitel a začal do sklenice sypat štěrk, až zaplnil mezery mezi velkými kameny.

„Je ta sklenice plná?“ zeptal se znovu. Studenti začali chápat a jeden z nich se ozval – „Ne, není plná!“

„Správně!“ řekl vědec, vzal do dlaní písek a začal třepat sklenicí a písek propadával na dno. „Je ta sklenice plná?“ zeptal se znovu a všichni žáci zakřičeli: „Ne, není plná!“

Mistr se souhlasně usmál, vzal nádobu s vodou a začal ji lít do sklenice až po okraj.

Potom se podíval na své studenty a zeptal se: „Mohl by mi někdo z Vás říct, proč jsem Vám toto všechno předváděl, co jsem tím zamýšlel?“

Studenti chvíli přemýšleli a potom jeden řekl: „Smyslem tohoto pokusu bylo, abychom pochopili, že i když se nám zdá, že nemáme vůbec žádný volný čas, když je něco hodně důležité, vždycky jsme schopni si nějaký čas ještě udělat.“

„Ale vůbec ne!“ usmál se učitel. „Smyslem této demonstrace bylo, abychom pochopili, že velké kameny musíme dát do sklenice vždycky jako první, jinak je tam nedostaneme nikdy.“

Přeji nám všem, abychom se zamysleli a včas našli největší a nejdůležitější kameny ve svém životě, dokud ještě máme místo....

Z knihy Zdeny Holcové „Květy myšlenek“

„...a to je ta krásná země...”

Bradlo

Vydejme se dnes kousek za hranice České republiky – do míst, kde se, vzhledem k naší československé minulosti, cítíme doma, jakoby nás od Slovenska nic nerozdělovalo.

Jen pár kilometrů od státní hranice Česko – Slovenské se táhne více než devadesát kilometrů dlouhý pás Malých Karpat. Jsou součástí mohutného pohoří, které prochází celým Slovenskem a táhne se dál na jih, kde v Rumunsku končí mohutným obloukem. Karpatská soustava vznikla alpínsko – himalajským vrásněním z geologického hlediska poměrně nedávno a počítáme ji proto k tzv. „mladým“ pohořím, stejně jako např. daleko vyšší evropské Alpy, americké Kordillery a Andy a mohutná pohoří ve střední Asii, především Himálaj.

Karpatský oblouk vznikl kolizí africké litosferické desky s kontinentálními deskami Eurasie a část tohoto mohutného horského systému – Malé Karpaty patří do jeho nejstarší části, tzv. Vnitřních Karpat. Mají velmi pestré geologické složení, najdeme zde slepence, pískovce, jílovce, vápence a žuly i různé staré flyšové horniny, stejně jako stopy silné vulkanické činnosti, která se na konečném utváření oblasti podílela. Pásmo Malých Karpat se značně odlišuje od sousedních Bílých Karpat, kam postupem času pronikala valašská kolonizace – mýcení lesa na pastviny. Malé Karpaty zůstaly silně zalesněné, především listnáči.

Nejvyšší horou pohoří jsou Záruby – 768 m n. m. zdají se však vyšší, protože převýšení z okolního podhůří činí 500 – 550 m. Lesní porosty přecházejí v křovinaté lesostepi s typickými rostlinnými i živočišnými druhy.

V každém případě jsou Malé Karpaty pohořím půvabným a jen velmi málo poškozeným civilizací.

I když Malé Karpaty nejsou hojně turisticky navštěvovaným pohořím, přece přitahují pozornost Čechů i Slováků, kteří zde společně vzpomínají na jednu ze tří velkých postav, které se zasloužily o vznik Československé republiky. Horská silnice stoupající z Brezové pod Bradlom na hřeben pohoří přivede poutníka do maličké obce Košiariska, kde prožil své dětství a ranné mládí syn místního evangelického faráře Pavla Štefánika Milan Rastislav Štefánik. V budově bývalé fary dnes najdete malé Štefánikovo muzeum a hned vedle v sousedství malého kostelíka na hřbitově hroby jeho rodičů. Vede odtud turistická značená cesta k obrovské bílé mohyle postavené podle návrhu architekta Dušana Jurkoviče na samém vrcholu hory Bradlo.

Prvně jsem Bradlo navštívila se svými dorostenkami ještě dávno v období totality, kdy se programově ve školách ani na veřejnosti na Štefánika nevzpomínalo. Bylo nádherně, slunce a modro, ale když jsme zastavily v Brezové na náměstí, neměly jsme zrovna náladu ještě někam lézt, prožily jsme totiž dramatické dopoledne s dvěma nepříjemnými haváriemi, které jen náhodou neskončily špatně. Bylo vedro, schylovalo se k bouři. „Nic platné, musíme nahoru! Kvůli Bradlu a Štefánikovi jsme sem jely!“ Přiznávám se, že jsem čekala, co bude dál. Za chvíli „A prosím tě, kdo to vlastně byl?“ Tu otázku jsem sice čekala, ale přesto mi zatrnulo u srdce. A tak jsme nechaly kola v Brezové a vydaly se pěšky nahoru. Červená značka vedla přes místní

hřbitov, kde jsme našly náhrobek Štefana Osuského a otce architekta Dušana Jurkoviče, autora mohyly na vrcholu Bradla. A právě tam nás oslovil starý pán, který sbíral na hřbitově léčivé rostliny. Ukázalo se, že je studnicí informací o mohyle, Štefánikovi a o událostech kolem jeho tragické smrti. Holky tiše poslouchaly a když vyprávěl o Štefánikově snoubence, italské hraběnce Benzonni, která sem každým rokem jezdila, měly oči „navrch hlavy“ a nahoru pochodovaly bez nářků na vedro a prudké stoupání. Samotná mohyla je mohutná stavba jednoduchých přísných linií a je postavena z travertinových bloků. Když kvete tařice skalní, je celá jako ze zlata. Je odtud fantastický rozhled na zelené moře lesů, pokrývajících svahy okolních kopců, z dálky prosvítají vesele červené střechy bílých domů v okolních vesnicích a městečkách. Krajina dýchá pohodou, jen bílá mohyla připomíná dávnou tragedii.

Od té doby jsem tu byla ještě několikrát, viděla jsem okolní svahy rudozlaté podzimem a před několika lety se s členy sokolské župy Slovácké zúčastnila i společného setkání se sestrami a bratry ze Sokola na Slovensku.

Vzpomínka na velkého Slováka Milana Rastislava Štefánika i upozornění na asi nejznámější dílo slovenského architekta Dušana Jurkoviče není umístěno do dubnového čísla „Sokolských souzvuků“ náhodou. Blíží se totiž výroční den tragedie na bratislavském letišti Ivance dne 4. května 1919 – takže v květnovém čísle by bylo už na použitelnou připomínku skoro pozdě.

Lidé by neměli zapomínat na ty, kteří svou prací pro národ v podstatě umožnili náš dnešní život ve svobodném státě a Milan Rastislav Štefánik jako člen slavného triumvirátu – Masaryk, Štefánik, Beneš – mezi takové osobnosti skutečně patří!

Jarina Žitná

*„Bože, dej mi sílu přijmout věci, které nemohu změnit,
odvahu změnit věci, které změnit mohu
a moudrost, abych je uměl rozlišit.
Umění být moudrý, je umění vědět, co přehlédnout!“*

W. James

Vlast se může obejít bez každého z nás, ale nikdo z nás se nemůže obejít bez vlasti.... V nenárodnosti není ani umění, ani pravdy, ani života, není ničeho.“

I. S. Turgenev

Postřeh!

1) straka, 2) kanár, 3) strnad, 4) datel, 5) čížek, 6) kavka, 7) čejka, 8) racek, 9) sokol

Zprávy z jednot a žup

Slavnostní zahájení XV. VS v Karolinu.

Takže je to tady! Slavnostně rozsvícené Karolinum vítá návštěvníky z řad sokolských i vážené hosty. Ti všichni se scházejí v radostném očekávání událostí příštích, událostí, které vznikaly a vznikají sokolským úsilím a společnou prací. Usmívající se známé tváře, vyhrávající Vycpálkovci, ovzduší nadějí Právě zahajujeme XV. Vsesokolský slet, již čtvrtý v době po poslední obnově Sokola.

Místo zahájení nebylo vybráno náhodou. Bylo zdůrazněním návaznosti sokolské tradice na tradici národní, na tradici vzdělávání a pokroku v našich zemích.

Karolinum je symbolem Karlovy univerzity, založené – jak název říká – samotným králem Karlem IV. r. 1348. Kulturní památka stojí na místě někdejší „Veliké koleje“ (Collegia Caroli), nejstaršího domu pražské univerzity. Dnešní stavba patří univerzitě od r. 1383, kdy Karlův syn, Václav IV. získal pro kolej jeden ze staroměstských paláců, který si nedlouho před tím dal postavit bohatý pražský patricij, královský mincmistr a bankéř Johlin Rotlev. Po nutných stavebních úpravách Karolinum sloužilo jako sídlo profesorům, kteří zde nejen vyučovali, ale i bydleli a zároveň se stalo slavnostním shromaždištěm univerzity, rezidencí rektora i akademických úřadů.

Všichni, kteří se slavnostního zahájení zúčastnili, si významu místa byli vědomi, což ještě umocňovalo slavnostní náladu.

Za zvuků varhan nastoupili hosté – političtí představitelé státních orgánů, zástupci univerzity v čele s rektorem a vedení ČOS. Pak se ozvaly Sukovy fanfáry, tolik drahé všem sokolským srdcím zněly tu skutečně slavnostně, jakoby potrhovaly význam této chvíle.

Úvodní projev přednesla starostka ČOS sestra Hana Moučková - a své, rozhodně nelehké - úlohy se zhostila na výbornou. Její projev nemohl nikoho nechat na pochybách o významu této akce a celého připravovaného patnáctého všesokolského sletu pro občany tohoto státu, této republiky. Významově se pak shodly všechny ostatní projevy hostů v čele s Miroslavou Němcovou, což nás jistě každého potěšilo, ale v hloubi duše jsme si asi všichni říkali, že krásná a procítěná slova by vyžadovala především aktivnější podporu sokolských ideálů a sokolské činnosti! Citovým zážitkem pro všechny přítomné byl závěrečný projev generála Tomáše Sedláčka. Jeho slova nebyla jenom pouhým vzpomínáním, byla vyznáním víry! Víry, která nám občas chybí pod tlakem neúprosné všednosti dnešních dní! Víry, kterou všichni potřebujeme, abychom měli proč žít – víry v lidské přátelství, pokrok, spolupráci a ve význam a důležitost sokolské práce. Závěrečné fanfáry už jen potvrdily mír a naději v našich srdcích.

Pak jsme měli možnost shlédnout obvykle veřejnosti nepřístupné sály, kudy procházela historie. U skleničky vína se tu radostně zdravili zástupci jednotlivých žup i hosté ze zahraničních sokolských organizací. Byli tu nejen ze Slovenska, z Rakouska, Slovinka, Švýcarska, Srbska, Švédska, Německa. Přijeli i přes moře – z USA a Kanady, aby tak potvrdili, že „co srdce pojí, moře nerozdvojí!“

Celá akce v Karolinu měla vynikající společenskou atmosféru, prostou a důstojnou, bez jakéhokoliv zbytečného patosu.

První dějství je tedy za námi, těšme se na pokračování a na konečné společné setkání ve dnech patnáctého všesokolského sletu.

Odcházení ze sokolských řad

Sestra Míla Klímová

Její jméno je symbolem neúnavné, poctivé – a radostné práce v řadách sokolských žen. Jako dobrou cvičitelku žen ze Sokola Třebíče, ji znala většina náčelnic a vedoucích sletových skladeb z celé republiky. Vždy patřila k těm, které měly dobře nacvičeno.

Pracovala jako pokladní v nějaké velké společnosti, v důchodu si občas přivydělávala svým koníčkem – pečením výborného a nádherně vypadajícího cukroví. Jednou jsem obdivovala její „zázorky“, které rozhodně není snadné upéci. Od té doby mi jich na každý sraz přivezla krabičku – a já nikdy nesebrala odvahu se jí přiznat, že o ně vůbec nestojím.

Kromě cvičitelské práce ji znaly houfy sokolských dětí z celé Třebíče – pravidelně totiž vařila na táborech – letních i zimních. Žádná práce pro ni nebyla obětí, dětem vyvářela jako v Alkronu. Ani nad velkými hrnci neztrácela úsměv a nakažlivý humor.

Obě její dcery, Jana i Miluše, pokračují v její sokolské práci, nacvičují na slet, rozhodují na závodech všestrannosti a vnučka, také Miluše, je cvičitelkou žactva.

Poslední roky života Mílu trápily nohy a její zdravotní stav se pomalu zhoršoval. Její smrt v únoru letošního roku nemile zasáhla nejen členy sokolské rodiny v Třebíči, ale i nás ostatní, které jsme ji znaly.

Přejme jí zasloužený odpočinek a věřme, že se na nás bude začátkem července dívat!

Bratr Bohuslav Bubník

Jeho jméno je známo v sokolských řadách a je vyslovováno s úctou. Je dobře známá jeho celoživotní práce sokolská i nebezpečná angažovanost v době válečné.

Byl dlouholetým starostou čilé sokolské jednoty na Mělníce, kde se vlastně angažovala celá i jeho rodina. Za svou odbojovou činnost byl prezidentem republiky vyznamenán jedním z necennějších vyznamenání, které může člověk v našem státu získat – řádem prezidenta T. G. Masaryka. Není to tak dávno, kdy jsme tento slavnostní ceremoniál mohli pozorovat v televizi.

Bohužel, čas neúprosně běží a lidé stárnou a odcházejí. Bratr Bubník zemřel ve čtvrtek 15. března ve věku nedožitých 94 let. Ke vstupu do sokolského nebe ho v pátek 23. března v chrámu sv. Petra a Pavla na Mělníce doprovodí nejen rodina, ale i sestry a bratři z mateřské jednoty i sokolské župy Barákovy, ti kteří ho měli rádi a vážili si ho.

Stříbrná medaile z r. 1932 pro br. J. Máchu

Mezi činovníky a cvičiteli sokolské župy Ještědské je bratr Josef Mácha dobře znám – především jeho přičiněním byla naše župa obnovena, stejně jako celá řada našich jednot. Jeho dlouholeté práce si všichni vážíme a oceňujeme ji. Pepa pracoval dlouhá léta v období totality nejen ve své mateřské jednotě v Chrástavě, ale také jako náčelník a později starosta odboru ZRTV libereckého okresu. V 68 roce se zúčastnil památného sokolského sjezdu na Žofíně a, samozřejmě, nemohl chybět ani při posledním obnovení Sokola. Stal se pak prvním župním starostou a tuto práci vykonával - a dobře – celé roky. V posledních letech se pečlivě staral o župní finance, stále vydává Sokolský zpravodaj – občasník naší župy a byl nepostradatelný při všech našich důležitých rozhodování. Už několik let je nositelem stříbrné medaile udělované ČOS, ale byli jsme rádi, že jsme mu, při příležitosti významného životního jubilea, mohli jako poděkování předat medaili, která, zakopána do země, přežila roky války i totality a reprezentuje vše, co je sokolskému srdce drahé.

Jarina Žitná

Chomutovští sokoli své mládeži

T. J. Sokol Chomutov připravila pro své žactvo příjemné jarní prázdniny v obci Šlovice na Rakovnicku. V příjemném rekreačním středisku Nad starým mlýnem je prožívalo na čerstvém vzduchu 17 žáků a žákyň. Byl to týden plný společenských a sportovních her, které pro ně přichystali manželé Míša a Standa Bielíkových s praktikanty a trenéry jednoty Míšou Miškovou a Michalem Šnáblem.

„Dlouho budu vzpomínat na příjemnou atmosféru s našimi sokolskými žáky a žákyněmi“ – svěřila se Míša Mišková a starší žákyně Kát'a Kočová dodala: „Mně se líbila soutěž v ping-pongu a diskotéky!“ Pobyt mimo okres zhodnotila jednatelka jednoty Míša Bielíková: „Rádi jsme vyšli vstříc svým nejmladším členům. Děti poznaly jiné prostředí než to, ve kterém žijí celý rok. Vrátily se s novými dojmy. Uznání nám dali i rodiče, protože platili pouze pobyt ve Šlovicích, náklady na dopravu zaplatila jednota.“

Jaroslav Hamouz,
Sokol Chomutov

Závěrečné slovo

Děti se naučí tomu, v čem žijí

Jestliže děti žijí obklopeny kritikou, naučí se odsuzovat.
Jestliže děti žijí obklopeny nepřátelstvím, naučí se bojovat.
Jestliže děti žijí obklopeny strachem, naučí se být bázlivé.
Jestliže děti žijí obklopeny lítostí, naučí se litovat samy sebe.
Jestliže děti žijí obklopeny zesměšňováním, naučí se být stydlivé.
Jestliže děti žijí obklopeny žárlivostí, naučí se, co je to závist.
Jestliže děti žijí obklopovány zahanbováním, naučí se cítit se vinny.
Jestliže děti žijí obklopeny tolerancí, naučí se být trpělivé.
Jestliže děti žijí obklopeny podporou, naučí se mít důvěru.
Jestliže děti žijí obklopeny chválou, naučí se oceňovat.
Jestliže děti žijí obklopeny přijetím, naučí se mít rády samy sebe.
Jestliže děti žijí vítány, naučí se nacházet ve světě lásku.
Jestliže děti žijí obklopeny uznáním, naučí se mít cíl.
Jestliže děti žijí obklopeny sdílením, naučí se být štědré.
Jestliže děti žijí obklopeny poctivostí a upřímností, naučí se, co je pravda a spravedlnost.
Jestliže děti žijí v bezpečí, naučí se důvěřovat sobě i ostatním.
Jestliže děti žijí obklopeny přátelstvím, naučí se, že na světě je pěkně.
Jestliže děti žijí obklopeny klidem, naučí se pokoji mysli!

A teď se odvažují ptát nás všech. „V čem žijí naše děti??“

Z knihy Z. Holcové „Květy myšlenek“ vybrala Jarina Žitná.

